

Työvaiheen
turvallisussuunnitelma
Ergonomia -ohje

Yleiset ohjeet fyysisen kuormituksen vähentämiseksi ergonomian avulla

Selkä:

Muistilista

- Työvaiheen suunnittelu
- Oikeiden työvälineiden ja apuvälineiden käyttö työvaiheessa
- Vältä edessä tai alhaalla tapahtuvaa työskentelyä -> ota käyttöön työtaso tai muuta kehon asentoa mikäli työtaso ei ole käytettävissä
- Työnkierron varmistaminen ja tehostaminen

Polvillaan työskentely:

Muistilista

- Työvaiheen suunnittelu
- Oikeiden työvälineiden ja apuvälineiden käyttö työvaiheessa
- Vältä edessä tai alhaalla tapahtuvaa työskentelyä -> ota käyttöön työtaso tai muuta kehon asentoa mikäli työtaso ei ole käytettävissä
- Työnkierron varmistaminen ja tehostaminen

Yläraajat:

Muistilista

- Työvaiheen suunnittelu
- Oikeiden työvälineiden ja apuvälineiden käyttö työvaiheessa
- Vältä työvälineen käyttöä yhdellä kädellä -> lisää yläraajan kuormitusta ja rasitusvamman riskiä
- Tehtäväkierron varmistaminen ja tehostaminen

Nostot ja kantaminen:

Muistilista

- Työvaiheen suunnittelu
- Oikeiden työvälineiden ja apuvälineiden käyttö työvaiheessa
- Kiinnitä huomiota erityisesti selän asentoon ja vältä kumartuvia sekä kiertyneitä asentoja. Tee nosto työparin kanssa mikäli tuotteen paino tai muoto sitä vaatii.
- Työnkierron varmistaminen ja tehostaminen

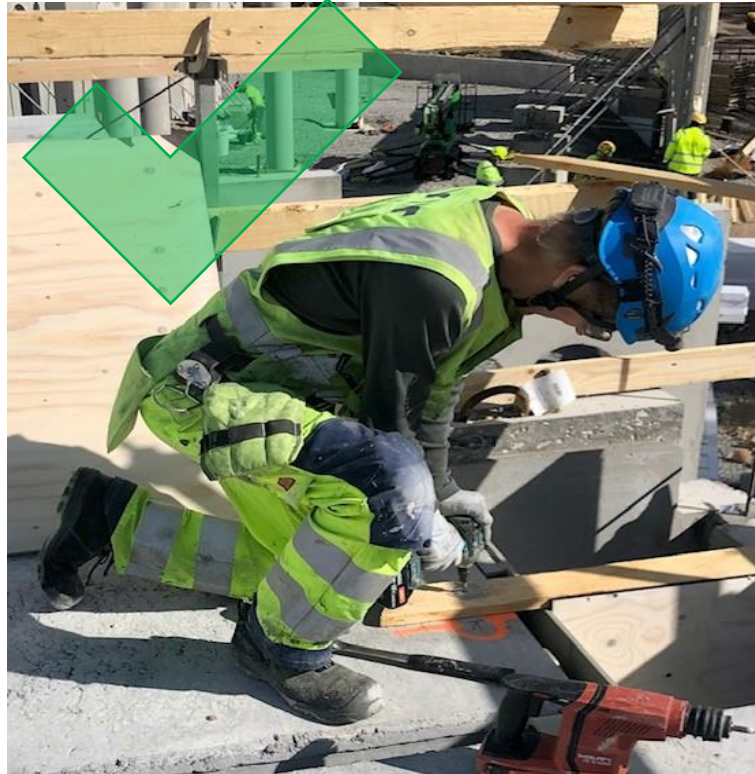
Työvaiheen turvallisuussuunnitelma

Etukumarat ja staattiset työasennot (selkä)

Virheellinen työasento /
työvaiheen suunnittelu

Oikein suunniteltu ja
toteutettu työasento

Työvaiheen turvallisuusriskit
ja niiden hallinta

- Toistuvat selän etukumarat asennot lisäävät riskiä alaselän oireille.
- Mieti työssäsi voiko työasentoa vaihtamalla vähentää kuormitusta?
- Toispolviasennossa selkään kohdistuva staattinen kuormitus vähenee.
  - Muista vaihdella polvea minkä varaan viet painoa!

Työvaiheen turvallisuussuunnitelma

Etukumarat ja staattiset työasennot (yläraajat)

Virheellinen työasento /
työvaiheen suunnittelu

Oikein suunniteltu ja
toteutettu työasento

Työvaiheen turvallisuusriskit
ja niiden hallinta

- Työvälineen staattinen kannattelu yhdellä kädellä lisää riskiä käden alueen (kynärvarren / ranteen / olkapään) rasitusvammoille.
- Voiko työvälineestä pitää kinni molemmilla käsillä niin, että työn tekeminen on edelleen turvallista?
- Kahdella kädellä työskentely vähentää kuormitusta käsien osalta ja rasitusvammariskiä.
  - Muista vaihdella tukikättä ajoittain!

Työvaiheen turvallisuussuunnitelma

Polvillaan työskentely

Virheellinen työasento /
työvaiheen suunnittelu

Oikein suunniteltu ja
toteutettu työasento

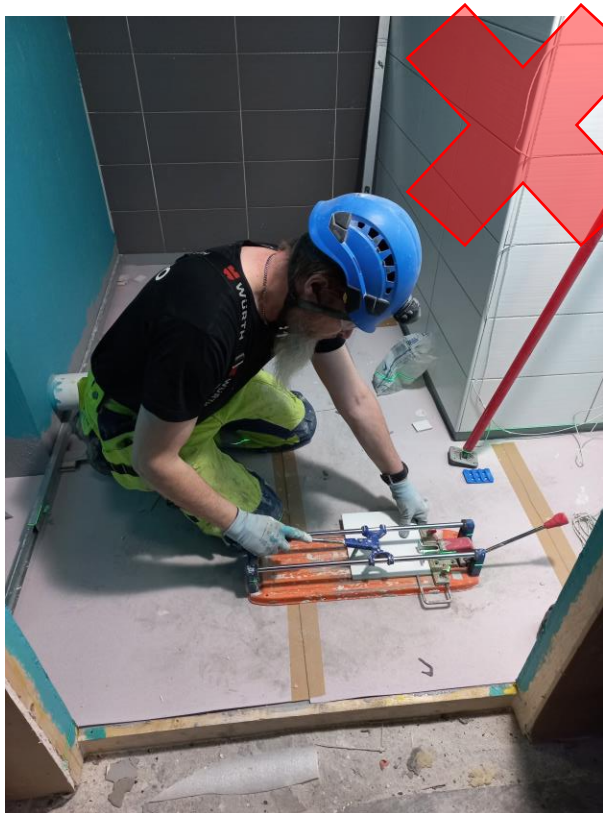
Työvaiheen turvallisuusriskit
ja niiden hallinta

- Polvillaan työskentely lisää riskiä polven oireille esim. polven nivelrikko-oireet tulevat pidemmällä aikavälillä ja yhtenä riskitekijänä on polvillaan työskentely.
- Voiko työvaiheen tehdä niin, ettei polvillaan tarvitse työskennellä?
  - Mikäli se ei ole mahdollista kannattaa mieluummin olla toispolviasennossa (selkädia kuva)
- Polvikivut ovat yksi yleisimpiä syitä tuki- ja liikuntaelin sairaspotilaisiin. Näiden oireiden osalta ennaltaehkäisyllä on merkittävä rooli.
- Käytä polvisuojia oikein! Pidä huolta, että työhousut ovat oikean kokoiset ja suoja tulee polvilumpion kohdalle. Pidä huolta, että vaihdat uudet polvisuojat mikäli huomaat niiden kuluneen käytössä!

Työvaiheen turvallisuussuunnitelma

Polvillaan työskentely

Virheellinen työasento /
työvaiheen suunnittelu

Oikein suunniteltu ja
toteutettu työasento

Työvaiheen turvallisuusriskit
ja niiden hallinta

- Polvillaan työskentely lisää riskiä polven oireille esim. polven nivelrikko oireet tulevat pidemmällä aikavälillä ja yhtenä riskitekijänä on polvillaan työskentely
- Voiko työvaiheen tehdä niin, ettei polvillaan tarvitse työskennellä?
  - Mikäli se ei ole mahdollista kannattaa mieluummin olla toispolviasennossa (selkädia kuva)
- Polvikivut ovat yksi yleisimpiä syitä tuki- ja liikuntaelin oireiden osalta sairaspöissaoloihin. Näiden oireiden osalta erityisesti ennaltaehkäisyllä on merkittävä rooli.
- Käytä polvisuojia oikein! Pidä huolta, että työhousut ovat oikean kokoiset ja suoja tulee polvilumpion kohdalle. Pidä huolta, että vaihdat uudet polvisuojat mikäli huomaat niiden kuluneen käytössä!

Työvaiheen turvallisuussuunnitelma

Nostot ja kantaminen

Virheellinen työasento / työvaiheen suunnittelu

Oikein suunniteltu ja toteutettu työasento

Työvaiheen turvallisuusriskit ja niiden hallinta

- Kiertyneessä tai kumartuneessa asennossa nostaminen lisää riskiä selän kipeytymiselle työssä
- Voiko apuvälineellä auttaa nostossa?
- Onko tuote sen kokoinen / painoinen, että noston voi tehdä turvallisesti yksin vai tarvitaanko työvaiheeseen kaksi nostamaan?
- Tarvitseeko tuotetta kantaa vai voiko sen siirtoon käyttää jotain apuvälinettä?
- Mikäli tuote nostetaan yksin kiinnitä huomiota, että rintamasuunta on kohtisuoraan nostettavaan tuotteeseen. Tee nosto käyttäen voimatuottoon reiden ja lantion lihaksia. Pyri nostamaan selkä neutraaliasennossa.
  - Noston jälkeen kiinnitä huomiota kantamisessa, että rintakehä ja lantio ovat samassa suunnassa!

Työvaiheen turvallisuussuunnitelma

Nostot ja kantaminen

Virheellinen työasento /
työvaiheen suunnittelu

Oikein suunniteltu ja
toteutettu työasento

Työvaiheen turvallisuusriskit
ja niiden hallinta

- Isompien tuotteiden kuten levyjen / ovien / ikkunoiden kantaminen tapahtuu parityönä.
- Tuotteiden kantamisessa on tärkeä huomioida oikea kantoasento eli olkapään/hartian ja lavan asento.
- Olkapää edessä ja alhaalla lisää riskiä olkapään kiertäjäkalvosimen lihasten oireille (vasen kuva).
- Kiinnitä huomiota kantamisessa, että hartian ja lavan lihakset ovat aktiivisesti mukana työskentelemässä.
  - Oikeassa kantoasennossa olkapää/hartia on aktiivisesti lihasten tukemana samalla korkeudella vastakkaisen puolen hartian kanssa. (oikea kuva).

Työvaiheen turvallisuussuunnitelma

Hartiatason yläpuolella tapahtuva työskentely

Virheellinen työasento /
työvaiheen suunnittelu

Oikein suunniteltu ja
toteutettu työasento

Työvaiheen turvallisuusriskit
ja niiden hallinta

- Hartiatason yläpuolella tapahtuva työskentely lisää riskiä olkapäiden sekä niska-hartiaseudun oireisiin.
- Voiko työasentoa muuttaa apuvälineen tai oman sijoittumisen kautta niin, että työskentely korkeus olisi parempi?
- Turvallisen apuvälineen käyttö (oikea kuva) vähentää merkittävästi käsien kohoasentoa ja tätä kautta työperäistä kuormitusta olkapäiden sekä niska-hartiaseudun alueelle.